

Nieuwsbrief VEAN ERF Updates

Nummer 20, 2021

Redactie: mr. F.M.H. Hoens.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1345](#) 24-09-2021

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1272](#) 17-09-2021

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2021:1333](#) 17-09-2021

Hof

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:8543](#) 09-09-2021

[Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2021:8478](#) 07-09-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:2787](#) 07-09-2021

[Gerechtshof 's-Hertogenbosch, ECLI:NL:GHSHE:2021:2784](#) 07-09-2021

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:2700](#) 24-08-2021

[Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2021:1748](#) 08-06-2021

Rechtbank

[Rechtbank Overijssel, ECLI:NL:RBOVE:2021:3583](#) 21-09-2021

[Rechtbank Rotterdam, ECLI:NL:RBROT:2021:9111](#) 08-09-2021

RECHTSPRAAK

Bewindvoerder krijgt machtiging voor schenkingen. Onregelmatige schenkingstraditie.

Het vermogen van moeder is in 2017 onder bewind van een van haar vier kinderen gesteld. Moeder dementteert. Kort daarop verzoekt de bewindvoerder machtiging voor schenkingen aan de vier kinderen (en vijf kleinkinderen), te voldoen uit de verkoopopbrengst van een pand van moeder. De kantonrechter heeft hiervoor machtiging verleend.

Na de verkoop van een tweede pand van moeder in 2020, verzoekt de bewindvoerder vergelijkbare machtigingen. De kantonrechter heeft die grotendeels afgewezen met het argument van het ontbreken van een schenkingstraditie zoals de Aanbevelingen meerderjarigenbewind vereisen. Moeder heeft voor het bewind weliswaar verschillende schenkingen aan de kinderen gedaan, maar niet met enige regelmaat de nu verzochte bedragen. Volgens de kantonrechter zat er onvoldoende lijn in de schenkingen om aan te nemen dat moeder haar vermogen snel en fiscaal gunstig wilde verdelen onder de (klein)kinderen.

Volgens het hof heeft de kantonrechter de verzochte machtigingen te rigide afgewezen. De kantonrechter heeft voor de bepaling van de schenkingstraditie ten onrechte slechts gekeken naar de schenkingen in de drie jaren voorafgaand aan het bewind. Wanneer eerdere schenkingen worden meegewogen en uit wordt gegaan van gemiddelden, is de schenkingstraditie (per jaar) groter dan waar de kantonrechter vanuit ging.

Het hof vindt het in de onderhavige omstandigheden echter redelijk – en binnen de schenkingstraditie passen – om machtiging voor een nog hoger bedrag te verlenen. Moeder heeft namelijk wisselende, maar substantiële bedragen geschonken zodra er voldoende liquide middelen waren. De verkoopopbrengst van het tweede pand rechtvaardigt daarom machtiging voor een substantiële schenking aan de kinderen.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 24-08-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:2700

Zaaknummer: 200.283.264/01 en 200.286.829/01

Rechters: A.R. Sturhoofd, J.M.C. Louwinger-Rijk en J.W. van Zaane

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ouderlijke boedelverdeling. Vaderlijk erfdeel nagekomen bate na echtscheiding kind.

M en V zijn in 2013 uit de echt gescheiden. In hun echtscheidingsconvenant zijn zij overeengekomen dat zij het vaderlijk erfdeel dat M nog tegoed heeft van zijn moeder (krachtens ouderlijke boedelverdelingstestament van de vader, art. 4:1167 oud BW) na uitkering alsnog zullen verdelen. Het erfdeel is in de huwelijksgemeenschap van M en V gevallen.

In 2017 overlijdt de moeder van M. M wil V slechts het bedrag uitkeren dat het erfdeel van M volgens de successieaangifte in vaders nalatenschap waard is. In die aangifte is een fictief vruchtgebruik van moeder in mindering gebracht op de verkrijging van M.

Het hof wijst het standpunt van M af. Voor de nadere verdeling van het erfdeel van M moet de fiscale vermindering in de successieaangifte buiten beschouwing blijven. Het gaat om de daadwerkelijke aanspraak van M op grond van vaders nalatenschap (vordering met rente, minus erfbelasting).

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:2784

Zaaknummer: 200.267.859_01

Rechters: P.M. Arnoldus-Smit, E.H. Schulten en R.H.M. Pooye

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Recht van gebruik en bewoning sluit huurovereenkomst uit. Huurbetalingen zijn waarschijnlijk schenkingen.

De ouders van X hebben in 2014 om belastingtechnische redenen hun woning geschonken aan X (en een ander kind), onder voorbehoud van het recht van gebruik en bewoning. Vervolgens maakte vader maandelijks een bedrag over aan X (en het andere kind) onder vermelding van 'huur'. In 2018 is vader gestopt met de overboekingen. X legt conservatoir beslag onder vader vanwege achterstallige huurpenningen.

Het hof heft het beslag op. X heeft het bestaan van een huurovereenkomst niet aangetoond. Het recht van gebruik en bewoning verschaft de ouders hun woonrecht. De overboekingen zijn waarschijnlijk schenkingen geweest, de vermelding 'huur' doet daar niet aan af.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 08-06-2021

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2021:1748

Zaaknummer: 200.268.529/01

Rechters: L.A.J. Dun, J.C.W. Rang en C.H.M. ten Dam

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Onverdeelde nalatenschap. Bevel tot overname percelen door een erfgenaam. Geen machtiging tot verkoop aan derde. Belangenafweging.

Erflater is in 1999 overleden. Drie van zijn negentien erfgenamen verzoeken de kortgedingrechter machtiging om percelen uit de nalatenschap over te dragen aan een beoogde koper (art. 3:174 BW). Een andere erfgenaam (A) wil de percelen toegedeeld krijgen en verzoekt om een bevel tot overneming.

Het spoedeisend belang is gegeven, omdat de percelen gevaar opleveren door asbest en open mestkelders en de gemeente de erfgenamen heeft gemaand daar iets aan te doen. Ook leent de situatie zich voor machtiging tot verkoop, omdat de drie erfgenamen voldoende gewichtige redenen hebben om van de percelen af te geraken.

De belangenafweging valt echter uit in het voordeel van A. De percelen hebben voor A een bijzondere waarde, omdat zij nabij andere percelen van A liggen. Ook is A bereid dezelfde prijs te betalen als waartoe de beoogde koper bereid zou zijn en heeft A het geld al gestort op de derdenrekening van een notaris.

De kortgedingrechter beveelt A de percelen binnen twee maanden over te nemen.

Instantie: Rechtbank Overijssel

Datum uitspraak: 21-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBOVE:2021:3583

Zaaknummer: C/o8/269458 / KG ZA 21-187

Rechters: S.J.S. Groeneveld - Koekkoek

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Erfdelen zonder toestemming erfgenamen omgezet in rekening-courantvorderingen. Onrechtmatig.

Moeder laat vier kinderen als erfgenamen achter. Een vijfde kind heeft de nalatenschap verworpen. Kind X was executeur en met kind Y aandeelhouder van een bv. X is enig bestuurder van de bv. Moeder had een vordering uit rekening-courant op de bv.

X heeft de rekening-courantvordering van moeder opgedeeld in nieuwe rekening-courantvorderingen per kind. X heeft voorts de aandelen van de overige erfgenamen in banktegoeden van moeder gestort in de bv tegen rekening-courantvorderingen voor de overige erfgenamen. Dit alles zonder toestemming van de overige erfgenamen. De overige erfgenamen hebben met succes beslag gelegd onder zowel de bv als onder X.

De rechtbank oordeelde in een tussenvonnis (ECLI:NL:RBROT:2021:2833) dat X onrechtmatig heeft gehandeld jegens de overige erfgenamen en daarvoor in privé aansprakelijk is. X stelde tevergeefs dat de nalatenschap rechtsgeldig was verdeeld. In het onderhavige eindvonnis houdt de rechtbank aan die beslissing vast.

Instantie: Rechtbank Rotterdam

Datum uitspraak: 08-09-2021

ECLI: ECLI:NL:RBROT:2021:9111

Zaaknummer: C/10/601621 / HA ZA 20-751

Rechters: G.A.F.M. Wouters

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Testament toch niet nietig wegens wilsonbreken. Hoge Raad wijst cassatieberoep af (art. 81 Wet RO).

Erflaatster (83) is in 2012 overleden. In 2011 heeft zij twee van haar vier kinderen als erfgenamen onderfd en aan hen een geldlegaat gemaakt ter waarde van hun legitieme.

De onderfd kinderen vorderen een verklaring voor recht dat het testament uit 2011 nietig is wegens wilsonbreken door een geestelijke stoornis (art. 3:34 lid 2 BW). Het hof wees dit af (ECLI:NL:GHAMS:2020:92), anders dan de rechtbank in eerste instantie (ECLI:NL:RBMNE:2014:2852).

Mede op basis van verschillende deskundigenberichten en getuigenverhoren concludeerde het hof dat bij erflaatster weliswaar sprake was van cognitieve stoornissen, maar dat niet is komen vast te staan dat zij bij het testen leed aan vasculaire dementie, althans aan een stoornis in een zodanig ernstige vorm dat de uiterste wilsverklaring onder invloed daarvan is gedaan of dat die stoornis een redelijke waardering van de bij de uiterste wilsbeschikking betrokken belangen belette.

Wat betreft de wijze waarop de notaris medewerking heeft verleend aan het opstellen van het testament, merkte het hof het volgende op. De notaris had oog voor de situatie van erflaatster (waaronder haar leeftijd, de omstandigheid dat iemand anders dan zij het eerste contact had gelegd met de notaris en de verhoudingen binnen de familie), heeft een medische verklaring gevraagd en getuigen bij het passeren aanwezig laten zijn. Erflaatster had een concepttestament ontvangen voorzien van een eenvoudig te begrijpen toelichting. Uit de toelichting volgt voldoende duidelijk dat twee kinderen (impliciet) zijn onderfd, doordat duidelijk vermeld is wie de erfgenamen zijn. De notaris heeft in lijn met het Stappenplan Beoordeling Wilsbekwaamheid gehandeld en alleen met erflaatster gesproken. Een kind (erfgenaam) was tijdens het verlijden van de akte wel aanwezig, maar van enige actieve betrokkenheid is niet gebleken. De enkele omstandigheid dat het vermogen van erflaatster sinds 2010 onder bewind stond, brengt nog niet mee dat zij in 2011 wilsonbekwaam was.

Van bedrog of misbruik van omstandigheden was volgens het hof geen sprake geweest.

De Hoge Raad verwerpt nu het cassatieberoep zonder nadere motivering (art. 81 lid 1 Wet RO).

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1345

Zaaknummer: 20/01375

Rechters: M.V. Polak, C.H. Sieburgh en F.R. Salomons

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ouderlijke boedelverdeling. Recht op informatie kind. Boedelbeschrijving en zekerheidstelling.

Moeder is in 1993 overleden. Zij had een ouderlijke boedelverdelingstestament. De kinderen hebben op grond daarvan niet-opeisbare vorderingen op vader gekregen. Volgens het testament zijn de erfgenamen tot boedelbeschrijving verplicht en hebben de kinderen bij verkoop van de echtelijke woning de mogelijkheid om van vader zekerheid voor hun vorderingen te verlangen. Er is nooit een boedelbeschrijving gemaakt. Vader heeft de woning in 2017 verkocht.

Een dochter verlangt van vader kopieën van bankafschriften uit 1993 en 1994, met als doel om alsnog een boedelbeschrijving en zekerheidstelling te verkrijgen. De dochter grondt haar informatieaanspraak op artikel 843a Rv en (naar analogie) op artikel 4:16 lid 4 BW.

Volgens het hof is het recht op informatie ruim, maar strekt het niet verder dan wat nodig is voor de boedelbeschrijving en de vaststelling van de vordering op vader. Intussen heeft vader de nodige informatie (bankafschriften rondom moeders overlijden) verschaft, waarmee een realistische boedelbeschrijving kan worden gemaakt. Dat de dochter naar aanleiding van de verstrekte afschriften de behoefte voelt om persoonlijk inzicht te verkrijgen in mutaties op die afschriften, is onvoldoende om haar verdergaande vordering toe te wijzen.

Instantie: Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak: 07-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHSHE:2021:2787

Zaaknummer: 200.275.233_01

Rechters: L.S. Frakes, J.H.M. van Erp en B.A. Meulenbroek

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Schenking van aandelen in vastgoed-bv en bedrijfsopvolgingsfaciliteit. Renovatie- en verhuuractiviteiten.

H bv verhuurt circa 1100 garageboxen en 57 bedrijfsruimten, met een geschatte waarde van tien miljoen euro. De aandelen in H bv worden gehouden door vader en moeder. Vader schenkt in 2016 aandelen aan hun beide dochters. Hun beroep op de bedrijfsopvolgingsfaciliteit (BOF, art. 35b SW 1956 e.v.) wijst de inspecteur af. In geschil is of H bv een materiële onderneming drijft als bedoeld in artikel 3.2 Wet IB 2001. Volgens de rechtbank was dit niet het geval (ECLI:NL:RBGEL:2018:5136). Het hof bevestigde dat oordeel (ECLI:NL:GHARL:2020:3248).

De begiftigde wijst onder meer op een gemiddeld samengesteld brutojaarrendement van 20%. Volgens de begiftigde ligt daarmee de bewijslast dat geen sprake is van een materiële onderneming bij de inspecteur. Het hof vindt voor dit betoog geen steun in het recht. Dit gestelde rendement geeft ook onvoldoende aanleiding om aan te nemen dat aan de 'rendement-plus'-eis is voldaan, alleen al omdat in dit rendement autonome marktontwikkelingen zijn begrepen.

De Hoge Raad wijst het cassatieberoep af (zie voor de gronden: ECLI:NL:HR:2021:1321).

Volgens het cassatiemiddel is het hof ten onrechte niet ingegaan op renovatie- en revitalisatiewerkzaamheden aan nieuw verworven garageboxen, die een substantieel hogere verhuurprijs opleveren. Volgens de Hoge Raad heeft het hof alle, dus ook deze werkzaamheden in aanmerking genomen.

Voor zover het middel inhoudt dat bij het regelmatig aankopen en vervolgens voor een hogere prijs verhuren van garageboxen, eventueel na het opknappen daarvan, geen sprake kan zijn van normaal vermogensbeheer, faalt het eveneens. Dergelijke activiteiten moeten in aanmerking worden genomen bij de beantwoording van de vraag of de werkzaamheden naar aard en omvang onmiskenbaar ten doel hebben het behalen van voordelen die het bij normaal vermogensbeheer opkomende rendement te boven gaan. Bij de beantwoording van die vraag moeten alle werkzaamheden in de beoordeling worden betrokken. Anders dan het middel kennelijk wil betogen gaat het dus niet om een afzonderlijke beoordeling van specifieke

activiteiten.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1333

Zaaknummer: 20/01709

Rechters: R.J. Koopman, M.A. Fierstra, J. Wortel, A.F.M.Q. Beukers-van Dooren en P.A.G.M. Cools

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Toepasselijkheid van het fixatiebeginsel op de vereffening van een nalatenschap. Hoge Raad beantwoordt prejudiciële vragen.

Vader en moeder zijn achtereenvolgens overleden. De (klein)kinderen zijn erfgenamen van moeder. In haar (beneficiair aanvaarde) nalatenschap is een professionele vereffenaar benoemd. Deze heeft een boedelbeschrijving, tevens uitdelingslijst, ter inzage gelegd bij de kantonrechter. In de lijst is geen rekening gehouden met de rente over de door moeder aan de (klein)kinderen schuldig gebleven vaderlijke erfdelen vanaf de benoeming van de vereffenaar. Zulks vanwege de mogelijke overeenkomstige toepasselijkheid van het fixatiebeginsel (art. 128 Fw), aldus de vereffenaar.

Twee (beneficiaire) erfgenamen komen in verzet tegen de uitdelingslijst (art. 4:218 lid 3 BW), in het bijzonder op het punt van de renteschulden. Op grond van vaders testament moet de rente berekend worden tot de uitbetaling van de erfdelen. Volgens de erfgenamen is artikel 128 Fw niet van overeenkomstige toepassing en loopt de rente door tijdens de vereffening. Zij verwijzen naar ECLI:NL:RBNNE:2017:3158.

De kantonrechter stelde de volgende prejudiciële vragen aan de Hoge Raad:

- (1) Moet artikel 4:218 lid 5 BW aldus worden uitgelegd dat het in artikel 128 Fw neergelegde fixatiebeginsel van overeenkomstige toepassing is op de vereffening van een nalatenschap?
- (2) Indien de vorige vraag bevestigend wordt beantwoord: dient daarbij onderscheid gemaakt te worden tussen de zogenoemde 'zware' en de 'lichte' vereffening? Met andere woorden, is het fixatiebeginsel ook van toepassing op erfgenamen-vereffenaars op wie de verplichtingen omschreven in artikel 4:218 BW niet rusten? Zo ja, met ingang van welke datum moeten de rentevorderingen in dat geval worden gefixeerd?
- (3) Indien de vraag ontkennend wordt beantwoord: dienen de rentevorderingen zowel bij een positief als bij een negatief saldo van de nalatenschap op de uitdelingslijst te worden opgenomen? Indien deze alleen bij voldoende baten op de uitdelingslijst moeten worden geplaatst, zijn er algemene richtlijnen te geven wanneer sprake is van voldoende baten

(rekening houdend met bijvoorbeeld oplopende rente en vereffeningskosten)?

De Hoge Raad wijst er om te beginnen op dat met de vereffening zowel de belangen van schuldeisers van de nalatenschap als de belangen van de beneficiaire erfgenamen zijn gemoeid en dat de bepalingen van afdeling 4.6.3 BW een sterke gelijkenis vertonen met de regels voor de vereffening van een failliete boedel, zij het dat de variant van de 'lichte vereffening' in Boek 4 BW is toegevoegd met het oog op het belang van erfgenamen bij een eenvoudige afwikkeling. Met de woorden 'zo veel mogelijk' in artikel 4:128 lid 5 BW en met artikel 4:128 lid 4 BW is beoogd rekening te houden met het verschil in karakter van de vereffening van een nalatenschap en die van een nagenoeg steeds deficitaire faillissementsboedel.

Bij de beantwoording van de drie vragen stelt de Hoge Raad voorop dat tot de schulden van de nalatenschap ook moet worden gerekend de na het opvallen van de nalatenschap over die schulden lopende rente. Deze regel wordt gerechtvaardigd door de figuur van de beneficiaire aanvaarding van een nalatenschap, waardoor een beneficiaire erfgenaam deze rente niet ten laste van zijn overig vermogen hoeft te voldoen (behoudens art. 4:184 lid 2 BW).

Gelet op de tekst en geschiedenis van de wet (art. 4:128 BW en de voormalige regeling van beneficiaire aanvaarding) en het karakter van de vereffening van een nalatenschap (die vaker een positief saldo kent dan een faillissementsboedel), overweegt de Hoge Raad dat vereffening een flexibele rechtsfiguur is, waarbij aan de rechter diverse bevoegdheden toekomen om de wijze van afdoening te bepalen, waaronder de keuze tot neerlegging van een rekening en verantwoording en uitdelingslijst. Met het oog op de rechtszekerheid is het wenselijk dat er voor rentevorderingen geen verschil in behandeling is tussen de verschillende wijzen van vereffening (lichte of zware vereffening).

De Hoge Raad beantwoordt de eerste prejudiciële vraag ontkennend. De tweede vraag behoeft daardoor geen beantwoording.

De Hoge Raad beantwoordt de derde vraag als volgt: Op de uitdelingslijst behoeven vorderingen ter zake van na het opvallen van de nalatenschap lopende rente, evenals geldt voor andere vorderingen, slechts batig gerangschikt te worden opgenomen voor zover zij kunnen worden voldaan uit het na de vereffening resterende, uit de rekening en verantwoording blijvende, saldo van de nalatenschap. Deze rentevorderingen komen in aanmerking voor opneming op de uitdelingslijst, maar pas na de als boedelkosten aan te merken vereffeningskosten. Tot deze vereffeningskosten behoort het loon dat op de voet van artikel 4:206 lid 3 BW vol|o|r het opmaken van de uitdelingslijst door de kantonrechter wordt vastgesteld.

De Hoge Raad volgt hiermee niet de conclusie van de A-G (ECLI:NL:PHR:2021:556).

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 17-09-2021

ECLI: ECLI:NL:HR:2021:1272

Zaaknummer: 21/00615

Rechters: G. de Groot, M.V. Polak, H.M. Wattendorff, A.E.B. ter Heide en F.R. Salomons

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling nalatenschap. Meerwaardeclausule. Advocaatkosten van ontslagen executeur komen voor rekening van nalatenschap.

X en Y zijn twee zusters en enige erfgenamen van hun moeder, overleden in 2014. De rechtbank heeft in juni 2018 een bedrijventerrein uit de nalatenschap toegedeeld aan X. X en Y hadden al overeenstemming over de toedeling aan X en de waarde waartegen. In augustus 2018 is de verdelingsakte getekend. In december 2018 heeft X het terrein doorverkocht voor een hoger bedrag dan de tussen X en Y overeengekomen waarde. Y heeft vervolgens tevergeefs geprobeerd om van X alsnog een meerwaardeclausule te bedingen.

In deze procedure tracht Y de beslissing van de rechtbank ongedaan te maken, of althans haar vordering op X wegens overbedeling te baseren op de door X gerealiseerde verkoopopbrengst. Het hof ziet hiervoor geen ruimte, omdat X en Y overeenstemming hadden over de toedeling aan X en de waarde waartegen. De rechtbank heeft alleen de knoop doorgehakt binnen welke termijn de toedeling aan X en uitbetaling aan Y zouden plaatsvinden. Y heeft geen voorbehoud gemaakt voor de waarde, terwijl zij wist dat X het terrein mogelijk zou doorverkopen. Voor het hof als verdelingsrechter in de zin van artikel 3:185 lid 1 BW rest daarom geen taak meer. Ook wijst het hof op de verdelingsakte, waarin partijen afstand hebben gedaan van het recht op ontbinding en vernietiging van de toedeling, inclusief wegens dwaling omtrent de waarde.

De advocaatkosten die Y heeft gemaakt ter verweer in de ontslagprocedure tegen haar als executeur, komen voor rekening van de nalatenschap. Het feit dat het ontslag is verleend, is onvoldoende om te oordelen dat Y de kosten zelf moet dragen. Aan het ontslag lag over en weer ernstig wantrouwen ten grondslag. Zowel X als Y had daaraan schuld. Daarmee is niet komen vast te staan dat Y de kosten niet in redelijkheid had mogen maken, aldus het hof.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 07-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:8478

Zaaknummer: 200.249.549/01

Rechters: J.H. Lieber, R.A. Dozy en L. Hamer

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Testamentaire last. Hof verklaart erfrecht niet vervallen, in tegenstelling tot rechtbank.

De ouders van X hebben een stichting opgericht met als doelstelling de zorg en verlichting van het lot van enkelvoudig en meervoudig gehandicapte personen, onder wie X. Vervolgens hebben de ouders hun boerderij met grond overgedragen aan de stichting. De koopsom is omgezet in een lening met een hypotheekrecht tot zekerheid.

Vader overlijdt in 2004 en heeft in zijn testament uit 1996 de stichting tot enig erfgenaam benoemd, onder de last om met de erfenis het lot en de leefomstandigheden van enkelvoudig en meervoudig gehandicapte personen, in het bijzonder X, te verlichten.

De in 2017 benoemde meerderjarigenbewindvoerder komt na verloop van tijd achter het bestaan van de stichting en het testament en verzoekt om vervallenverklaring van het erfrecht van de stichting (art. 4:131 BW). Volgens de bewindvoerder heeft de stichting het lot van X op geen enkele wijze financieel verlicht en exploiteert de stichting de boerderij niet als zorgboerderij. Volgens de stichting heeft zij last van beperkte financiële middelen.

De rechtbank (ECLI:NL:RBGEL:2020:715 en ECLI:NL:RBGEL:2020:7158) verklaarde het erfrecht van de stichting vervallen wegens niet-uitvoering van de last. Het hof oordeelt anders. Het hof vindt het aannemelijk dat de tot 2025 durende pachtovereenkomst de uitvoering van de wens van de ouders in de weg staat. De toename van de financiële middelen van de stichting maakt dit niet anders. Deze toename is veroorzaakt door de pachtpenningen, die niet tot de nalatenschap behoren, maar toekomen aan de stichting als verpachter. De testamentaire last heeft daarop geen betrekking.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 09-09-2021

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2021:8543

Zaaknummer: 200.284.289

Rechters: J.H. Lieber, I.G.M.Th. der Weijers-van Marck en D.J.I. Kroezen

Wetsartikelen: